

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr-
hirdetéseket alkuszint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Erkölcsei züllés.

Irta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, nov. 18-án.

A közügyek élén álló emberek egy részében oly annyira megrögzött már az alávaló köpönyegforgatás és a hamis szemforgatás büne, hogy e nélkül épen úgy elpusztulnának mint levegő nélkül.

Ma itt minálunk az a legény a csárdában aki jobban bolonddá tudja tenni a többit; a közönség pedig olyan, mint egy esztelenül kérdőzű fejős tehén, még pedig igen jámbor fajta. Nincsen előtte semmi szent, semmi drága! Minél nagyobb a bűn és aljasság, a melyet némely szerepívő ember elkövet: az erkölcsileg megmételtyezett közönség annál hocsánatkészebb,

A törvényvel is rendszerint csak a kisebb kaliberű és ügyetlenebb gazembereket veszik üldözőbe, a nagyobb és rondább zsványokat békében hagyják... azoktól félnek [! ?]

Ha erélyes és rettenthetetlenül kitartó nem lesz az a kevés jó érzésű és fenkölt gondolkozású tényezője a társadalomnak — a mely számban és erőben annyira megfogyott! — akkor a tudomány és jelleme helyett maholnap két szörnyeteg fog uralkodni felettünk u. m. a bitangság és a vagyon. — Maholnap nem az lesz többé az emberek becsülésének mértéke, hogy mennyiben képzett, jellemes és önérzetes valaki, hanem az emberek egymást asszerint tisztelik és magasztalják, hogy kinek van nagyobb csorda birkája

és számára — és ki tud nagyobb gazságot, tökéletlenséget és oktalanságot büntetlenül véghez vinni... ?!

Mindezekre bizonyára sokan azt mondhatják: ostobaság a czikkirótól, hogy semmi újat nem mond s olyasmiről beszél a mit mindenki tud, a mit kétségbevonni vagy megczáfolni senki sem képes — de a mi hogy úgy van amint van és nem másképen, arról meg épen senki nem tehet!

Én pedig azt kérdezném, — ha ugyan lenne kitől! — hogy vajjon erről a felháborító társadalmi züllöttségről valóban senki sem tehet... ?! Anyira erőt és hatalmat vett volna már rajtunk az erkölcsi szegénység, hogy a bűnös alávaló cselekedeteket csak elpalástolni s hivatalosan eltussolni van erőnk, de a bűnbakokat, közéletünk vezérkarának testületéből kiközösíteni és eltávolítani — mint megannyi lépfenét — nincsen többé erőnk és erkölcsi bátorságunk... ?! Anyira alásülyedtünk volna már az erkölcsi megsemmisülés lejtőjén, hogy a meneküléshez reményünk sincs többé! ?

Hihetetlen! . . .

Veszélyeztetve igen, de elveszve nem vagyunk még talán... csak rajta, minden tartózkodás nélkül! meg kell kezdeni a mentési munkálatokat!

Önök pedig Uraim, kik a közélet vezérkarát alkotják... minden habozás, alakoskodás és mentegetőzés nélkül tépjék le arczokról és dobják el magoktól a tettettett nagylelkűködés végzetes álarczait! — aztán minden kimelet és érzékenykedés nélkül ki kell kergetni

testületükből a czudarokat és ostobákat, ki kell szolgáltatni őket a közvélemény ítélőbiróságának, hadd mentse fel vagy büntesse meg az, a mint jónak látja! hadd lássuk már valahára az első lépést, az első nemes akaratnyilvánulást, mely azt sürgeti, hogy:

»Vagy legyen igazság
Vagy vesszen a világ!»

Mert hiszen ha ezeket a gyalázatos állapotokat még tovább türjük, — oda jutunk nemsokára, hogy még maga az egyház, a szent eklézsia is, — utánozva bizonyos világi hatóságot, — saját kebelében a bűn és erkölcstelenség dédelgetésére s elpalástolására válfalkozik s ezáltal kicsufolja és beszennyezi azon Isteneszmét, melyet eddig a földön képviselt.

A hajdankori S c y t h á k és A g a t h y r s e k, kik pedig nekünk hagyomány szerint őseink és vérrokonaink valának, műveletlenségök daczára is, szentnek tartották az egyenességet, igazságot és kegyeletet s a ki ezek ellen vétkezett, érdemileg megbüntették, legalább is megvetették.

És mi, — haszontalan kimüvelt utódok, a légszentebb kegyelet rut megyalázásáért felháborodott társadalmunknak minő elégtételt adunk?! . . .

A törvény agyonmagyarázásával — hivatalosan, — nemtelen erőszakkal és megvesztégetéssel — magánaton — nemcsak hogy védelmezzük a közfelháborodás ellen a bűnösnek kikiáltott egyént, sőt mi több: meg is jutalmazzuk az által, hogy a legdiszesebb hivatalokban

A költő lelke.

A költő lelke egyszer vészmadar
S riadva szárnyal zugó hab felett,
Másszor pacsirta, mely magasra száll
Dalolva edes, csöndes éneket,
Most mint az éjféli oly komor sötét
S rideg szoborként néma hangtalan.
Majd mint a villám szórja szét tüzet
S minden sugarnak döngő hangja van.
Most, mint merész sas, szárnyal ég felé,
Kicsiny neki a mérhetlen világ,
Majd elrejtőzik zöld lombok megé
S bugó galambként vonja meg magát.
A költő lelke, mint a hontalan,
Bolyong s magával bánatot viszen,
Rideg keservet, néma bánatot,
Melyet nem ért meg senki, senki sem.
A költő lelke folyton változik,
Mint a mérhetlen tenger kebele,
Ma tulkiált a harsogó égen
S holnap színén a csend lesz végtelen,
Hogy a sirály is elszédül bele . . .
. . . Repülni vágyik, büszkén tör az égbe
Ma s holnap újra leszáll valahol
Vagy szárnyaszegetten hull a semmiségbe,
Mint egy kiágett, széttört meteor! . . .

Kiss Ernő.

Ketten.

— A Debreczen tárczája. —

Irta: **Pakots József.**

Édesem! Jer, üljünk le egymás melé és beszéljessünk. Oly ritkán van erre alkalmunk úgy is. Nézz a szemeimbe, drágám, amig beszéllek s ha néha fajni fog az, a mit mondok, a tekintetemből reádsugárzó szeretetben találj balsamot a fájdalomra.

Szeretjük egymást. Te azt hiszed, hogy jobban szeretsz engem, mint én téged. Ez az a versengés, amely bizonyos Ádám urtól és Éva asszonytól kezdve mindannyiunkkal közös. De hidd el, én szépséges asszonyom, az én szerelmem nagyobb a tiednél. A sok ezeréves versengésben én vagyok a győztes. Én öntudatosan szeretek.

Az öntudatlan szerelem — mondják — úgy fakad, mint a rózsza, sugaras hajnalon. A derengő sugár csókolja fel szirmait, anélkül, hogy a gyöngye rózsza álmódott volna erről az éj folyamán. Este még burkába zárkózott bimbó s reggel már fölséges illatban uszik kitarva pompás szirmait.

Nem így fakadt az én szerelmem. Éjszaka volt nem sugaras hajnal, a hitetlenségnek, a

vigasztalanságnak éjszakája . . . Kiágett szívvel, szárazan égő szemmel bámultam a világba. Utáltam mindenkit és megláttalak tégedet.

Nem szerettelek. Szívemen nem esapott át egyetlen vérhujlám sem hevesebben, a mikor megláttalak. De nem utáltalak mint a többieket. És ez elég volt.

Láttam a hibáidat és láttam az erényeidet. Női hibák és női — erények voltak. Oh nagyon sok volt a hibád, édesem. És veletlenség, vagy a végzet csodás akarata, de úgy volt, hogy mikor megpillantottalak, nagy katasztrófa előtt állottál. Ez izgatott. És foglalkozni akartam veled. Meg akartalak menteni magamnak és — magadnak. Mert mondom, nem utáltalak és szeretni akartalak. Megmentelek a katasztrófától, gondoltam, meg-nemesitem hibáidat, formálok belőled olyan nőt, akit szeretni lehet. Ujjá akartalak teremteni. Nem olyanná, a milyenné a természet nevelt, hanem amilyennek én képzeltem az igazi nőt.

És megalkottalak.

Végezetül pedig úgy jártam, mint a szobrász ki a hideg kőből vésőlével isteni remeket alkotott s aztán szerelmes lett saját műveibe. Szerelmes lettem beléd, de hiszen

és állásokban tovább is készséggel megtűrjük őt?!

Nos hát, nincsen-e ezután teljes jogosultsága annak a kérdésnek: »Vajon ily körülmények között lehet-e még sokáig kilátásunk ahhoz, hogy bennünket is embereknek és nem elvadult állatoknak tekintszen a világ!?»

Debreczen, november 18.

A függetlenségi és 48-as párt a kvóta ügyében.

Az értekezlet csütörtökön este — a mint előre jeleztük — megtartott, nem a párt hivatalos helyiségében most, hanem — Kossuth Ferencz lábujja miatt — ennek lakásán.

A párt tagjai az ügy fontosságát teljesen átérve, nagy számmal jelentek meg. Nem lebetett jelen Thaly Kálmán, akit pedig a királyi ebédre is menesztettek, mert mint tisztantuli ref. egyh. kerületi tanácsbíró Debreczenben volt az egyh. ker. gyűlésen. Györy Elek, Komjáthy Béla, más szintén el nem hagyható kötelesegteljesítés miatt.

Kossuth F. előterjesztése — Juszt Gyula, Barta Ódön, Papp Elek, Endrey Gyula, Hentaller Lajos hozzászólása után az értekezlet Justh követező indítványát tette magáévá.

»A párt a legerélyesebben foglal állást a kvóta-emelés ellen s elvárja tagjaitól, hogy kötelezettségüket teljesíteni fogják.«

Megválasztottak ezután az intéző bizottság tagjaivá: Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Kiss Albert, Györy Elek, Komjáthy Béla, Justh Gyula, Tóth J., Barta Ódön, Hentaller Lajos, Fay István, Papp Elek, Thaly Ferenc, Meszlényi Lajos, Endrey Gyula, Rátkay László orsz. képviselők.

A párt határozata folytán Kossuth Ferenc a kvóta deputáció jelentésének előterjesztésekor nyomban fel fog szólalni a Házban és ki fogja fejteni a párt álláspontját.

A kvóta tárgyalás.

A magyar kvóta-bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Tisza Kálmán elnöklésével ülést tartott a képviselőházban. A kormány részéről jelen voltak Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter. A bizottság háromnegyed órai vita után megállapodott abban az utasításban, a melyet a hetes

bizottságnak adott. Ez az utasítás a bécsi tárgyalás folyamán elfoglalt álláspontra helyezkedik: kísérelje meg a hetes bizottság 33—35 százalékos kvóta-szám közt az akadozást az osztrák hetes bizottsággal.

A két hetes bizottság délelőtt tizenegy órakor ült össze a képviselőház előlki szobájában. Föltűnést keltett, hogy Beer udvari tanácsos, az osztrák kvótabizottság eddigi referense, a ki hir szerint beteg, nem jelent meg. Helyette Sochor bárót küldték ki a hetes bizottságba, az előadói tisztet Javorszki vállalta el.

A két hetes bizottság d. e. tizenegy órától délután 1 óráig tárgyalt. A magyar albizottság föl-zólitotta az osztrákot, hogy a 35 százalékon alul jelöljön meg egy számot, melynek alapján a tárgyalást folytatni lehessen. Délután négy órakor az osztrák kvótabizottság ülést tart, hat órakor pedig újra összeül a két hetes bizottság.

Délután két órakor a magyar bizottság villasreggelin látta az Országos Kaszinóban az osztrák kvóta-deputátusokat.

A menu kielégítette az osztrák urakat de határozat még mind ez ideig nincs és nem is lesz olyan, amely kielégítse a magyar-nemzetet, amelynek bőrére alkusznaq itten, — birka türelmére számítással.

Egy lapnak az a közlése, mintha Csáky Albin gróf kijelentette volna, hogy a magyar kvóta-bizottság 34.6 százalékot fog az osztrákoknak fölajánlani, a Bud. Tud. szerint teljesen légből kapott. Ilyen kijelentést Csáky Albin gróf nem tett és nem is tehetett, mivel az a való tényállással homlokegyenest ellentézik.

Bécsből jelentik telefonon: A N. W. Tagbl. állítólag jó forrásból arról értesül, hogy a Magyarországra eső kvóta 34.2%, lesz. A király abban az esetben, ha őt fogják a döntésre felkérni, ugyanabban az irányban fogja a kvótát megállapítani.

Ujabb kormányparti kísérlet a törvény ellen. Kormányparti oldalról azt a fel-fogást terjesztik, hogyha a két kvótabizottság egymással megegyezik a kvótaszámra nézve, akkor a törvényhozásoknak nem marad más teendőjük, mint a tudomásvétel; sőt már egyik kormányparti hírlap vezetőikben is hirdeti ezt a hamis felfogást. Ezzel szemben a törvény 19. §-a szerint a két kvóta bizottság csak javaslatot dolgozik ki, a melyet a 20. §. szerint az országgyűlés elé kell terjeszteni, hol az rendszeren tárgyalandó. A törvényhozás határozatának tehát a kvótabi-

zottság javaslata éppenséggel nem prejudikál; az országgyűlés azt elfogadhatja, megváltoztathatja és el is veheti.

A horvát pénzügyi egyezmény. A magyar-horvát pénzügyi egyezmény előkészítésére kiküldött orsz. bizottság nov. 16-án tartotta alakuló ülését a képviselőház ülés-termében, a melyen a kormány részéről Széll Kálmán és Lukács László voltak jelen. Ott voltak továbbá: Csáky Albin gróf, Falk Miksa dr., Horánszky Nándor, báró Majthényi L., Pallavicini Ede gróf, Tisza Kálmán, Zichy J. és Nándor gróf biz. tagok. Elnökké Csáky Albin, előadóvá pedig Falk Miksa választott. A bizottság meg alakulásáról hivatalosan értesíteni fogja a horvát bizottságot, a mely tudvalevőleg már elkészítette a maga nunciát. A magyar bizottság fölhatalmazta elnökét, hogy e nunciát megvegye, sokszorosítsa és a tagok közt szétosztassa. Az előadó pedig arra kapott meghatalmazást, hogy a kormánytól elkérve az adatokat, a nunciát tanulmányozza. Ezeket az adatokat, mihelyt meglesznek, szintén ki fogják osztani a tagok között, hogy mindenki tanulmányozhassa. Azután hívja az elnök újra össze a bizottságot.

Magyarfaló horvátok. Zágrábban a horvátok a magyar nyelv ellen ismét verléző merényítet követek el. A zágrábi telefonháló körében ugyanis mozgalom indult meg az iránt, hogy az összes bérlők szüntessék be a telefonelőfizetést, mert a zágrábi post- és távirati igazgatóság csupán a magyar jegyzéket adott ki a telefonbérletről. Nem ártana ezeket a kedves horvátokat egy kicsit megtanítani a magyar állam iránt kötelező emberségre, mert az állam elleni izgatás az ilyen cselekmény, melyet tűrni nem szabad.

Miniszterelnökök a királynál. Ö felsége tegnap délután nov. 16-án délelőtt Clary grófot, az osztrák minisztertanács elnökét hosszabb magánkihallgatáson fogadta, délután pedig, Bécsbe való elutazása előtt, Széll Kálmán magyar miniszterelnököt fogadta ö felsége, ugyancsak hosszabb magánkihallgatáson. (Ezen kihallgatás tárgya gyaníthatólag a kiegyezés volt, a melynek a két fél közti megoldása a királyt a lényes természetű döntéstől mentené fel.)

A király elutazása. A király tegnap, délután 5 órakor adott udvari ebéd végeztével esti 8 óra 30 perczkor a nyugati pályaudvarról kíséréttel külön udvari vonaton 25 napi Budapesti időzése után Bécsbe utazott. Az udvartartás másnap reggel nyolcz órakor ment Bécsbe külön vonaton, a melyen a testőrség egy része is utazott.

Nagyon érdekes a független párti képviselő Tóth János és a király közt az udvari ebédet kísérő cercien folyt párbeszéd.

A király Tóth Jánoshoz:

— Munkálkodnak a képviselőházban?

— Igen, felség.

— Az ülések mostanában rövidek ugye-bár?

— Rövidek, felség, mert az országnak nagyfontosságú ügyei függöben vannak. Várjuk ezekre nézve a kormány előterjesztéseit, a mik bizonyára meghozzák a hosszabb üléseket is.

— És meghozzák az oppozíciót is, ugye?

— Ez felséges uram, az előterjesztésektől függ.

— Remélem, hogy az oppozíció nyugodtabb lefolyású lesz, mint volt.

Minket felséges uram, elvi meggyőződésünk és hazánk érdekei vezetnek a jövőben is az oppozícióban és annak milyenségében.

— Ebben nem kételkedem.

A király január 15-én tér vissza a budai várba. A télen több udvari bal lesz, melyben Erzsébet főhercegnőt bemutatják a világnak. A bálókra jelentékeny előkészületeket tesznek, minthogy némely fogadóterem változáson ment keresztül az építkezés miatt.

én akartam így. És ezért öntudatos az én szerelmem.

De most hadd beszélgessek, dragám. Hajtsd fejedt a vállamra, nézz a szemembe és hallgass rám.

Az a szív, melyet beleleheltem az én alkotásomba, a régi-e? A hibák olyan nemesek-e, s a lélek, melynek teher szárnyakat adtam, nem szedett-e föl még szennyet az utporából?

Nem, nem hiszem ezt. A te lelked fehér és tiszta s a szárnyai nem söprik a földi szennyet.

De te nő vagy edesem. És bárha olyanná teremtettelek, amilyen csak az igazi nő eszménye lehet, féltetek. Nő vagy és gyöngy. Az erőt, mely csak a férfi lélek sajátja, nem tudtam belelehelni lelkedbe. S ha elerőtlenednek egyszer lelked hőtiszta, vakító szárnya?

Ne rébbenjen meg tekinteted, edesem. Ne reszkessen meg lelked borzadozva e föltevés-től. Te nő vagy s a természet gyöngének teremtett. S én nem tudtam diadalmaskodni a természetnek, nem tudtam erőt lehelni beléd. Hát ez meg az én gyöngöségem.

De hallgass meg. Mikor megláttalak, sőtét, kiellen éjszaka volt, nem sugaras hajnal; a hitetlenségnek, vigasztalanságnak éjszakája. Most pedig fényt árasztó, viragot bontó hajnal dereng körülöttem. Te általad van ez így.

Jól figyelj hát most. Olvadjon lelked a lelkembe és úgy hallgass reám. Figyelj...

Mikoron érzed majdan, hogy lelked hőtiszta fehérszárnyai erőtellenül törnek meg, mert gyöngék arra, hogy tovább szárnyaljanak abban az eszményi, aetheri világban, a hova az én akaratom vezette, az én éjszakámra gondolj akkor. Emlékezz a kietlen, sivar éjszakára, melyben bolyongtam, mielőtt szeretni akartalak volna és megalkottalak. S ha nem vagy Szalome leánya, ha van benned kegyelet és hala alkotód iránt, ki jóvá, nemessé tett, nem társítasz vissza hajdani éjszakámba. Lelked szárnya akkor újra felrebben s én meg vagyok mentve — a sugaras hajnalok.

Előtted utáltam a világot, benned újra megszerettem, utannad, oh ne akard hát, hogy újra utáljam!

Nézz a szemembe én szépséges szerelmem! Mit olvasol ki belőle? Szerelmet! Üdvöt!

De ha egyszer eljő az idő, mikor utat és kárhozat lobog e szemben, oh én nem foglak agyonzuzni, mint a szobrász úti szét kalapácsával alkotását, ha nem sikerült — hanem magamra irányítom a halálos csapást.

Mert miért akartam még hinni? Miért kerestem tiszta világot a szennyes éjszakában.

De hajtsd edes fejedet a szívem fölé, szerelmem, nézz a szemembe újra és újra s ha fájt néha, amit beszéltem, a tekintetemből rád sugárzó szeretetben tán megtalálád a balszámot...

A háború.

Határozottabb hírek érkeztek.

A burok az angol segélycsapatok megérkezése előtt végezni akarva Ladysmith-el, iszonyúan szorongatják az angolokat. A segélycsapatoknak hogy Ladysmithbe juthassanak, előbb szintén harcot kell vívniok a burokkal akik hadsereget koncentráltak e harcz felvételére, a mellett a vasutat hosszú vonalon elrontották.

Az angolokat ismét igen érzékeny vereség érte. Egy páncélos vonatukat semmisítették meg a burok. A Reuter-ügynökségnek jelentik Durbanból:

A Natal Mercury részleteket közöl a páncélosvonatra Ezcourt mellett intézett támadásról. E szerint a burok Maxim-ágyukkal és két 9 fontos ágyúval kezdték meg a lövöldözést, amely olyan erős volt, hogy a pusztarázkódástól kidőltek a táviróoszlopok. A burok ágyúi egy dombon állottak, a lövészek pedig sziklák mögött húzódtak meg. A dublini lövészek és a durbani gyalogság háromszor verte vissza az ellenséget; de a burok puska-és ágyutűzének nem alhatott ellen a kis csapat, melynek eleinte az is ártott, hogy néhány vasuti kocsit fölfordults több ember súlyosan megsebesült.

De nagy veszteség érte a burokat is, mert ha igaz a Times Laurenzo-Marquezból érkezett híre, J o u b e r t, a burok ezen leg jobb tábornoka, az eddigi sikeres bur hadviselés tervezője és lelke: e l e s e t t, másik tábornokuk M a y e r Lukács pedig egészségi okokból visszatért Pretoriába,

KÜLFÖLD.

A pestis. Triesztből jelentik: Minthogy Görögországban vesztegárt rendelték el az osztrák és magyar provenienciakra. Az osztrák Lloyd levantei vonalának Triesztfől elinduló gőzösei egyelőre nem fogják érinteni a görög kikötőket, tehát újabb intézkedésig Görögország részére nem vesznek föl utasokat és árukat.

Zde! Cseh-Brodából érkezett jelentések szerint Schwarzkosveletzen a nov. 10-iki ellenőrző szemlén öt tartalékos z d e -vel jelentkezett, a miért is tíz-tíz napi elzárásra ítélték őket. Rendzavarás nem fordult elő.

A Zola-pörről maga Zola. Ügyvédem, L a b o r i, már felkérte az esküdtzsek elnökét, hogy tanukihallgató bizottságot küldjön S c h w a r z k o s p e n ezredeshez és P a n i z z a r d i h o z. Az esküdtzsek elnöke megígérte, hogy ezt a formálást be fogja tartani, de mégis elhalasztotta annak kivételét a jövő hétre. Így készülődünk a csatára, habár sok okom van gondolni, hogy csata nem fog megtörténni. Valóban nagyon furcsának tetszik nekem, hogy még most is vád alá helyezzenek azért, mert azt mondtam a haditörvényszekről, hogy felsőbb parancsra mentette fel E s z t e r h á z y t. A rennesi tárgyalások ezerszer bebizonyították, hogy nem csalódtam. A haditörvényszek tisztjei hamar ellentétbe keverednének és Labori szavai afatt nem egy rossz fél órát töltenének el. Tudom, hogy ügyvédjük, Polyer, maga kérte őket, hogy álljanak el panaszuktól. Elvben már beleegyeztek, de jobban szeretnék, ha az amnestia vetne véget a dolognak, úgy, hogy visszavonulásuk ne valjék nyilvánossá. Így tehát pöröm nem lesz meg. Részemről igazán sajnálom, habár megérdemlek már egy kis nyugalmat e hosszú és heves küzdelem után. Még több világosság, még több remény került volna ki belőle a vallási gyűlöletnek szerencsétlen áldozata számára, a ki még mindig várja rehabilitálását.

— Egészen megbízható forrásból hallottam a következő érdekes részleteket Esterházi áru ásaról: Esterházi mindenféle okmányt, a mit csak megtudott szerezni, kiszolgáltattott az attaséknak. Szerencsére ezek az okmányok nem bírtak valami nagy fontossággal. Ezeken kívül Esterházi még rendszeresen értesítette a német vezérkart generálisaink és hadvezé-

reink jelleméről és szokásairól. Ezeknek az uraknak minden tettét, minden kézműdolgot megírta, kibővítette pletykákkal, fecsegésekkel, az ő fura stílusában, izetlen kifejezéseivel és vad képzelőtehetségével, a mely igazi Balzac-szerű alakka teszi őt. Nemetszág császára elkérte a vezérkartól Esterházi leveleit, elővasta őket és azt beszélik nekem, hogy ez az olvasmány kitűnően mulattatta. — Bolányos, bonyolódott elbeszélések ezek, a melyek legnagyobb részét csak kigondolta ez a szemérmellen regényíró. II. Vilmos meg fogja ezeket őrizni önmagának!

Z la Emil ezen tréfa megjegyzését maga is hangos kacagással kísérte.

Színház.

Báránycák. Csütörtökön szép közönséget csábított színházba V a r u e y gyönyörű muzsikája. — A sikerült előadás érdemében Perényi, Sarosi, Rubos, Sziklai, Szathmáry és Környi osztozkodnak.

A Gyurkovics-leányok. H e r c z e g h Ferenc ötletes darabján telt haz mulatott tegnap este. Az előadás a szokott jó volt. Kiss Irén, Komjáthy, Rubos, Taqay, Szabó Irma, Tóth Elek vetélkedtek egymással: Fáy Flóra Katinka szerepét játszotta a beteg Halmi Margit helyett. Nagyon szép sikerrel, a mihez szívesen gratulálunk. Bárdos Irma hatalmas virágcsokrot kapott.

Hunyady László. Ünnepe lesz ma este a debreczeni színházban. Er kel hatalmas operája kerül színpadra. Új szereplők: B ö d i Ella mint Erzsébet; S á r o s i Paula — H u n y a d y Matyas; P e r é n y i Margit — Gara Mária.

Színházi műsor.

Szombaton. november 18-án „C” bérletben Hunyadi László opera.

Vasárnap, november 19-én delután Aranylakadalm. Este Liliomklári.

Hétfőn Liliom Klári. népszimű, irta Dóczy József.

Kedden »B» bérletben Baba.

Szerdán »C» bérletben Mozgó fényképek.

Csütörtökön »A» bérletben Rómeó és Julia.

Pénteken, bérletszünetben Sulamith. — Opera.

Szombaton bérletszünetben Sulamith. Vasárnap bérletszünetben Sulamith.

Két nyilatkozat.

I.

A »Debreczen» tegnapi — nov. 16. — számában a tegnapelőtti esti színházi referens A d y Endre belmunkatárs, M a r k Endre és M a g o s György urak nevéhez oly megjegyzést tett, a mely által nevezett urak sértve érzik magukat, mint olyanok, a kik a debreczeni színházban nemcsak jogtalanul nem használnak helyet, hanem mint rendes páholy, illetve támlásszék-bérlők, saját állandó fizetett helylyel bírnak és a szerkesztő előtt ezt — megbízottai által felmutatott bérletjegyeikkel igazolják, illetve igazoltak is.

Ilyen körülményeknél fogva alóli szerkesztő sajnálatát fejezi ki azon könnyelműség felett, a mit a lap színházi referense az ő tudtán kivül nevezett urak ellen elkövetett, — s azért azon erkölcsi érzésnél fogva, melyet mindenkinek személye, becsülete és jóhírneve iránt általában ápol: a sértést határozottan elkarhóztatja, s a netalan kérdésbe hozható felelősséget az azt elkövetett színházi referensre teszi át.

Bartha Mór,
szerkesztő.

II.

A lap felelős szerkesztője által tett nyilatkozat után csupán annak a kijelentésére szabad szorítkoznom, hogy nekem a kérdéses megjegyzéssel nevezett urakat s é r t e n i e m v o l t s a n d é k o m, de ha ők a sértést ezek után is fennforogni látnak, a további elégtételekre kész vagyok.

Debreczen, 1899. nov. 18.

Ady Endre.

HIREK.

* **Istentisztelet.** A vasárnapi istentiszteletet holnap november 19-én az ev. ref. templomban a következő lelkészek tartják: Nagytemplomban: K. T ó t h Kálmán lelkész, a kistemplomban D i c s ő f i József lelkész, az újtemplomban: M i t r o v i c s Gyula lelkész, az ispotály templomban: K e l e m e n Ferenz s. lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* **Erzsébet napja.** Holnap, nov. 19-én lesz az Erzsébetek névnapja, mely alkalomból, értesülésünk szerint a helybeli iparos tanoncz iskola kegyeletes emlékünnepelet fog rendezni a szerencsétlen véget ért nagy királyné ő fel-sege emlékére. Midőn a kegyeletes ünnepélyről megemlékezünk, igen ohajtunk, hogy azon ne csak az iparos tanuló ifju-ag, hanem az iparos urak is mentől számosabban véve legyenek részt. Az ünnepély három helyen fog megtartatni s pedig a Barcsay-haznál, a főiskolában s a Pacsirta-utczai ev. ref. elemi iskolában. Az ünnepélyek kezdése d. e. 9 és d. u. 3-kor lesz, kivéve a Pacsirta-utczai iskolát, hol az csak d. e. fog tartatni.

* **Esküvő.** B a k o s Kálmán, a debreceni ev. ref. főiskola penztári ellenőre, f. hó 16-án lépett házassági frigyre Vass Irén kisasszonnyal, Szigeti Vass Gyula kataszteri hivatalnok leányával, a debreczeni állami anyakönyvvezető hivatalban. — A házasságkötés tanui dr. Miskolcay Sándor n. bányait. főügyész és Csiky Lajos debreceni akadémiai igazgató voltak. A polgári házasság megkötése után az ev. ref. nagytemplomba vonult a nászmenet, hol Csiky Lajos főisk. lelkész intézett szép beszédet az ifju parhoz, mely a menyasszony szüleinél rokonai körben tartott, számos pohár köszöntővel fűszerezett estebéd után az esti vonattal Bpestre utazott.

* **Hadkötelesek összeírása.** A városi tanács katonai es illetőségi ügyosztálya felhívja mindazon debreczeni illetőségű állítás és népfőlk-lő köteles ifjakat, kik az 1877, 1878, 1879, 1880 és 1881-ben valamint azon más községbeli illetőségű állítás köteleseket, kik az 1877, 1878 és 1879 évben születtek, hogy összeírásuk végett a katonai es illetőség-ügyosztálynál (Városháza, keresztépület I. emelet Illetőségi bizonyítvány, keresztlevél, munka vagy cselédkönyv is magával hozandó) naponta délelőtt 9-től 12 óráig delután 3-tól 6 óráig legkésőbb t. evi november hó végéig anyóival is inkább jelentkezzenek, mert a ki ezen jelentkezést a nélkül, hogy legkövetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágást követ el es 5 forinttól 100 forintig vagy ennek megfelelő szabadságvesztéssel büntetik.

* **Új doktor.** Egy debreczeni ifju, Ujlaki Géza, Ujlaki Antal hirlapírórsuok testvér öcsse tegnap Budapesten a harmadik szigorlatot sikerrel letette es doktorra avattak.

* **Az angol társalgó kör programja.** Hoz híven ma este 8 órakor ismét tea estélyt rendez. Felolvasást fognak tartani: hessenyszi Széll Farkas elnök, dr. Balkányi Emil, dr. Glück József. Felkértenek a clubtagok minél számosabban megjelenni es azon ismerőseiket vagy barátait, a kik az angol nyelv iránt érdeklődnek magukal hozni.

* **Eljegyzés.** Honig Emil szerednyei uradalmi főtitst eljegyezte Klein Eszti kisasszonyt Debreczenből.

* **A debreczeni marhavész.** Gracsányi Gyula állategészségügyi felügyelő es a vele érkezett miniszteri megbízottak újabb vizsgálat alá vettek a csapó-utczai csordát. Tegnap a Csapó, Csillag, Rakóczy es Nyil-utczán lévő jószágokat vizsgálták meg, de a ragadós tüdővésznek nyoma sincs. A zárlat feloldása tehát nem ütközik akadályokba.

* **Mentőgyakorlat.** Érdekes gyakorlatban gyönyörködhetnek holnap a fővárosiak. A budapesti önkéntes mentő-egyesület az országos mentő-értakezlet tagjainak tiszteletére e hó 19-én, vasárnap délben, mentő-gyakorlatot rendez, a melyben a mentő-egyesület

tagjain kívül az V. ker. állami főreáliskola és a VII. ker. főgymnasium közegészségügyi hallgatói, összesen mintegy haromszázan vesznek részt. A gyakorlat tervezete a következő: Főtevés: Egy épület (tornaterem) beomlott és mintegy 50 egyént romok alá temetett. Az önkéntes mentő egyesület a balesetről telefon útján értesítik. Mire megjelenik a helyszínen: A) a kimentő csapat, mely a tömeges balesetről tájékozást szerez és intézkedik a további szükséges személyzet értesítéséről; B) szerkocsi szakasz, mely a szerkocsi leszereli, kijelöli és működésbe hozza a költöző helyet. Megindul a segítségnyújtás művelete. A működő személyzet nem léven elegendő, behívják: C) a közelben levő 2 iskola háború-sétére kitanított növendékeit, kik szinten részt vesznek a betegek ellátásában, D) a sérülteket a romok közül kihozván, bekötözik és kocsiakra kórházba szállítják. E) Mind ezek megtörténte után a működő csapatok a fölszerezést eltarthatják és elvonulnak.

* **Megégett leány** Két hét előtt történt szegény Karasz Zsófiával, hogy saját vigyázatlansága folytán kötöje a petróleum lámpától tüzet fogott. A leány, ki mint cseléd szolgai Arany János-utcán, pilfanat alatt langhaborult s mire a jajeszékelesre összefutott házbeliek az égő rongydarabokat testéről lerángatták, rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a kórházba s ott apoltak két hét óta gondosan. A szegény gyereket azonban nem lehetett az életnek megmenteni és tegnap szenvedéseitől megváltotta a halál.

* **Református bál.** A berettyó-ujfalui ev. ref. egyháztanács, ö méltósága ifj. Móríz Pálné Szunyogh Boriska urnó vednöksége alatt f. evi december 2-án a városháza nagytermében református bált rendez. Belépti-jegy személyenként 2 korona, Családjegy 5 korona. A tisztá jövedelem egyházi célra fordítatik. Kezde este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

* **A milliomos anyósa.** Zenta város minapi közgyűlésen egy szegény asszony szomorú története foglalkoztatta a városi képviselőket. Özvegy Kövesdy Györgyné panasolta el a keserves sorsát. Az asszony elégedett boldog volt, mert fiatal, szép leánya két keze munkájával, varással-hímzéssel kereste meg a kenyerét. Nemrég azonban beköszöntött a hazába a szerencse s ettől fogva megváltozott az özvegy élete. A leányát nőül vette a város leggazdagabb embere, a ki az első virilista s egyike a leghiresebb bácskai milliomosoknak. És Kövesdyne most mégis a városhoz fordul alázatos folyamodással, hogy mentesék meg az éh-égtől s adjanak neki egy pár forint segítséget.

— Hogy ezt a kis irást megírtam mondja az özvegy, folyamodványában, ez csak azért történt, mert nem tudok tovább éhezni. Éhezek, pedig a kevéssel is beérem. De mikor az a kevés is hiányzik. Próbáltam koldulni, elkergettek elűztek, mert a vöm milliomos. Hát tehetek én arról? Az én édes leányomhoz menekültem, ez meg félt az arától, az én milliomos vömötől s talán szégyelte is az édes anyját. Ott a milliomos haznak a küszbéről irgalmatlanul elkergettek, mint a többi koldust. Elmentem, tovább vánszorogtam és éheztem mostanáig.

Igy panaszkodta el a baját a milliomos anyósa. A városi közgyűlés megszánta a nyomorúságát s elrendelte, hogy havonként három forint alamizsnát adjanak neki.

* **Árjegyzékek postai szétküldése.** A kereskedelemügyi m. kir. minisztériumnak a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához intézett 392.17 sz. leirata szerint a postai tarifák és postaiüzleti szabályok I. rész 11 § 5. d. pontja értelmében a könyvkereskedők,

iparosok, kereskedők, gyárosok stb. által, csupán saját üzli tük vagy egészen üzlet-csoportok érdekében időnként kiadni és nagyobb részint előfizetés nélkül ingyen kiosztani szokott nyomtatott hirdetményeket, a belföldön és Ausztriában, valamint Bosznia és Herzegovinába hírlap-jegyekkel bérmentesítve, kedvezményes díjak mellett lehet a posta útján szétküldeni: 1. ha a magyar korona államterületen vagy Ausztriában rendes időközökben megjelennek, illetve postára adatk. 2. ha a megfelelő elnevezés és a felelős szerkesztő neve minden egyes példányon meg van jelölve s ezáltal az időszaki folyóiratok jelégét öltik fel. A hírlap-jegyekkel való bérmentesítésre posta-és távirat-igazgatóság engedélyét bélyegköteles folyamodvány útján meg kell szerezni.

* **Felolvasás a szocializmusról.** Ismételtén felhívjuk a közönség érdeklődését. Boldizsár Kalmán dr. felolvasására. Vasárnap e hó 19-én, délelőtt fel 11 órakor a városháza nagytermében tartatik meg a felolvasás, Boldizsár dr. a szocializmusról olvas fel. Évek óta tanulmányozta ezt a kérdést, melyet nemcsak elméletben, de elfoglalt hivatali állásnál fogva gyakorlatban is bő alkalma volí alaposan megismerni.

* **Emberévő sertés.** Rendes körülmények között az ember eszi meg a sertéshúst, mégis előadódott most az a rendkívüli körülmény, hogy a sertés harapott bele az emberhúsba. A sertés, a Török Balint-utca 72. sz. ház udvarán követte el a bűnt, valószínűleg, hogy bosszút álljon elhullott töméntelen sertestársaiért az emberiségen. A bosszu tárgya Gulyás Gábor 65 éves öreg ember, a ki a harapások következtében annyira megsérült, hogy állapota aggasztó.

* **A mocsárláz oka.** A gyógytudomány felé. Koch Róbert a hírneves berlini professzor már év óta a malária tanulmányozásával foglalkozik. Előbb Olaszországban vizsgálta a gyilkos betegséget s föl is fedezte, hogy a maláriát a szunyog a muszkitó terjeszti. A tudós tanár most Batáviában, Java szigetén folytatja kutatását. Batáviában egy orangutang a kísérleti médium Koch Kelet-Afrika német-gyarmataiban is járt s elmondta, mennyire félnek a tehenektől, s más háziállatoktól, a melyeket kísérleteire felhasznál. Egy alkalommal nehezen rábeszélte 4 markos szerezcsent, hogy fogjanak egy kis borjút, a mig ő beoltja. Egy ideig jól ment a dolog, de a mikor az állat oltás közben mozgolódni kezdett, a szerezcsenek annyira megijedtek, hogy ott hagyták a borjút a fákra masztak. — A kórházi termekben, a hol maláriás betegek feküsznek, a betegápolók Koch parancsára mindig összefogdoszák a moszkitókat. E közben nagyon kell vigyázniok, hogy meg ne sértsék a szunyogokat. Miné: kövérebb az ilyen bogár, annál alkalmasabb a kísérletezésre. A betegek is segítenek fogdosni a moszkitókat, a mennyiben nyugodtan türik a szunyog csipést, a mig a betegápoló el nem fogja.

* **A kvóta-reggeli.** Az országos kaszinó termében a magyar kvotabizottság által az osztrák bizottságnak adott reggeli az egyetemi ifjú-ág — állítólag — egy kis tüntetéssel akarta fűszerezni. A szándékot azonban megtudta a rendőrség s nagy erővel szállotta meg a kaszinó tájékát. Délután két óra előtt két szakasz lovasrendőr vágtaott végig a Kerespesi-uton a Kossuth-Lajos utca felé, nyomában néhány csukott fiakkere detektívek kísérték, a gyalogjáróra nagy sereg gyalogos rendőr vonult.

* **Egy főhadnagy balesete.** Nagyon komolylyá válható baleset érte tegnap Horváth János főhadnagyot. Az utcán lovagolt, mikor lovára egy kutya rohant s azt összemarta. A ló a fájdalomtól ficzánkolni kezdett, úgy hogy lovát is levetette. A főhadnagynak szerencsére mi baja sem esett. A vizsgálat azonban folyik, mert erős a gyanu, hogy a kutya veszett volt.

* **Komikumnak is beillik.** Szász polgártársaink barátságos társadalmi erényeit igen szép világosságban mutatja be az alábbi történet, mint megtörtént dolgot a Gyergyói Hírlap mond el a legutóbbi számban. Egy marosmenti főur mult vasárnap nagy mulatságot csapott Szászrégenben, és a sétateri kávéházban viradt föl. Az ünneplő szász atyafiak a cigánymuzsikára a kávéház elé gyűtek, s mikor a banda kijött, hiába mondta a primás, hogy őket a gróf ur fogadta, a szászok arra sényszerítettek, hogy a Siebenbürgen című szász nemzeti dalt játssa el nekik. Ez alatt a gróf kifizette bent a számláját és kijött. A szászok kik ekkor már énekeltek, a gróft folszólitották, hogy énekeljenek velük a szász dalt. A gróf megselekedte. Mikor a végére értek, a gróf a Kossuth nótát huza ssa és folszólitotta a szászokat, hogy már most ők is énekeljenek vele. A derek hazafiak azonban hallani sem akartak erről, ám a marosmenti grófban emberükre találtak. »De hallják az urak, — rivalt rájuk — ha engem megénkeltek, most maguk is fújják az én nótámat, mert közbük lövük az uraknak.« Eközben elővette revolverét s rájuk fogta. A szászoknak erre rögtön megjött a hangjuk, és olyan szép n énekeltek a Kossuth-nótát, sőt még a Rákóczy-indulót is, hogy csakugy remegett bele a seta ér.

* **A biczka mint biró.** Csucsai János páliokázás közben nagyon összekülböztött Erdéi Ferenczel. A veszekedésnek az lett a vége, hogy Csucsai kirántotta a kését, s keresztül szurta az Erdéi kezét. A véres jelenetnek a rendőrség vetett véget.

* **Devey admirális menyasszonya.** Béjárta már az egész világot a hír, hogy Devey admirális, a kit Manilában aratott győzelme óta szüntelenül ünnepelnek az amerikaiak, megházasodik. Az özvegy ember özvegy asszonyt vesz el feleségül és Newyorkból most újabb hír érkezik arról a frigyéről. Október 21-én reggel nyolcz órakor Devey megreggelizett, elegáns utcai ruhát vett magára s néhány órával előbb, mint a mikor Newyorkban egyáltalán látogatást lehet tenni, megjelent a Mac Lean-család palotájában. Nem telt bele egy óra azóta, hogy lakását elhagyta s Dewey láthatólag izgatottan a Metropolitan-klubba sietett és az ottlevő néhány embernek újságolta, hogy éppen most jegyezte el Hazen asszonyt, a ki Mac Lean-leány. Hazen Mildred asszony még mindig szép asszony, a ki 13 évi özvegysége alatt sok kosarat osztogatott. Haja baroa, arca friss, üde és testének sulya mint egy lelkiismeretes újságíró megírta, százharmincz font. Elő férje a vitéz Hazen tábornok, aki kitünt a polgarhaboruban, Sherman alatt hadtestet vezetett és jó nevet szerzett magának, mint katona szakíró is. Hazen tábornok 57 éves korában 1897-ben halt meg. Egyetlen fia 1898-ban költözött el ebből az árnyékvilágból s az özvegy, aki ekkor teljesen magára maradt, Washingtonba költözött anyjához. Mos derült ki, kinek az arcképe díszítette Devey admirális kabinját. Devey, a ki már akkor szerette mostani menyasszonyát, mielőtt szíve választotta Hazen tábornoknak lett a felesége, nemzeti ajándéku Washingtonban szép házat kapott és itt fog élni ifjúkori szerelmével.

* **Esküdtszéki tárgyalás.** Ma reggel egy nagy és érdekes sajtóper tárgyalása vette kezdetét a debreczeni törvényszéknél. Balogh Ferencz nyirbátori lakos a panaszos, a ki ellen Maté József nyirbátori lakos a nyiregyházi lapokban támadó cikkeket tett közzé, Csaknem ötven tanu ezitáltak be, a sok tanu sikhallgatása miatt előbb nem érhet véget a tárgyalás mint az éjjeli órákban. A tárgyalást Igyártó Sándor törvényszéki elnök vezeti. Panaszos képviselője Dr. Bakonyi Samu a vádlotté Dr. Körösi Kálmán.

* **Kilátás a képv. választók sztrájkján.** A lapok egymásután hozzák a hírt, hogy mi-
képpen állapították meg az egyes vármegyék

sz alkotmányos költségei taksáját, a képviselő-választók fuvardiját Persze ez a taksa leginkább a honatyákat és a korteseket érdekli s különösen a szalonai kerületben várták kíváncsian, hogy Baranyavarmegye milyen bőkezű lesz a választópolgárok irányában. A mikor aztán kinyomatták a taksát, a kerület polgáraiból alakult deputáció beállított az egyik pécsi lap szerkesztőjébe:

— Igaz ez az Olesó János-napidij, a mi a lapjában megjelent? — tudakolta a küldött vezetője a szerkesztőtől, a ki megadta a választ:

— Már bizony ez igaz, ezentul csak harminez krajczárt kapnak a szalonai választók.

— No, hát tudja meg az ur, mondta a parasztküldöttség szószólója, nem lesz ebből semmi. Ilyen olcsón nem adjuk magunkat. Meg is mondhatja az ur a vezispánnak, hogy nálunk nem lesz választás, mert három piculáért nem szavazunk le.

És a szalonai kerületben csakugyan mozgalom indult meg, hogy a választók ne vegyenek részt a képviselő-választásban, ha a megye nem emeli fel a választás taksát! (Ezek aztán megérdemlik a választópolgárgogót!)

* **Megfagyott ember.** A télnék meg van az első áldozata. Tegnapelőtt egy szerencsétlen hajléktalan ember, Oláh Imre a szabad ég alatt töltötte a hideg éjszakát. Megvette az Isten hidege s szegénynek életébe került az ingyen szállás. Oláh Imre ugyanis a régi vámház mellett nyugovóra hajtott a fejét és csak reggel felé találtak rá. A hideg éjszaka elkéikette a kezét, arcát. Szóltak hozzá, nem felelt. Mikor felemelték, felnyitotta a szemét, de azután hirtelen lehunyta s leomlott a földre. A szerencsétlen embert kiszállították a kórházba, a hol nem bírták eszméltre téríteni. **M a r e g g e l m e g i s h a l t a** szerencsétlen ember. Történt pedig ez Debreczenben, a hol pazarul tudják traktálni a vendéglátó elkelőségeket, de egy fillért is sajnálnak a népkonyhától. Ugyanabban a Debreczenben, a hol el tudnak szállásolni 800 vendéget, de a szűkölködőket, a hajléktalanokat nyugodtan engedik az árkokban megfagyni.

* **Szökött katona.** A debreceni 3. honv. gy. ezred 11. századának egy cigány vitéze szökött meg. **B u r a i** Lajosnak hívják a morét s T-Roffra való. Most rukkolt be az ősszel, de nem tudott beleszokni a katonai életbe. Engedélyt kért a kimenetelre s nem tért többé vissza. A szökevényt körözik.

* **Megkerült öngyilkosjelölt.** A debreceni színtársulatnál már a második ember keseredett meg. Előbb a Komjáthy inasa vetett véget az életének, tegnap meg a sugója jelentette be hasouló szándékát. **A z e k e s e r e d e t t** sugója jelentette be hasonló szándékát. Az elkeseredett sugó ezt a levelet írta a bázsigazdájának és a színháznál levő barátainak.

„Rendezem az ügyeim s ha nem tudom úgy egy lövés, s vége . . . vége . . . Háromig, ha nem jövök, ne is várjanak, mert meghaltam. Isten mindnyájokkai ebben az esetben.

M a r k ó Elemér,
sugó.

Láttak is nála revolvert, sőt a színtársulat egyik tagja egész nap kísérette s vele sétált csakhogy sötét szándékától eltérítse. Egyszer csak eltűnt oldalán mellől.

Tegnap este aztán nagy volt az ijedség a színház körül. Mindenki halottnak vélte a sugót. Ma reggel azonban a legfrissebb egészségben érkezett vissza Markó. Egyelőre nem öhajlja megölni msgát.

* **Három évtizedes jubileum.** — Dr. **A x a m é t h y** Lajos közoktatásügyi min-

iszteri tanácsos e miniszterium legnagyobb ügyosztályának érdemes főnöke, nov. 15-én töltötte be hivatali működésének harminczadik évfordulóját. Ebből az alkalomból a vezetése alá tartozó kisedővő, elemi-, polgári-, ipari-, felső leány-, felső kereskedelmi iskola, óvó és tanítóképzeti, tanfelügyelői ügyosztályok összes tiszviselői testületileg jelentek meg főnökök előtt. A tiszviselők nevében dr. Morlin Emil osztálytanácsos igen szép beszédben, közvetlen melegséggel üdvözölte a jubilánst. — Hosszu működése alatt szerzett kiváló érdemei mellett kiemelte paratlan igaz-ágosságát, ritka jellembeli tulajdonságait, melyekkel minden tiszviselőt tisztelelre kötelezett személye iránt Lelkes eljenzés között mondott Axaméthyt osztályfőnök köszönetet a tiszviselői karok. Egész életét — ugymond — a közjónak szentelte, hogy megfelelhessen kötelezettségeinek. Halálal fogódja a nem várt, de jól eső ödvözlöt. Meghatottan kéri továbbra is a tiszviselőknél tapasztalt jóindulatát és támogatását. Axaméthyt tanácsos arányilag még fiatal ember, alig 50 esztendő; így jövőendő munkássága is nagy hasznot nyujt hazánk nevelésének.

* **Főnyeremény átka.** Nemrégiben Jaller Károly siklosi asztalosmester érte nagy szerencse, hogy kétszáz ezer forintot nyert egy sorsjeggyel. Az örön azonban olyan hatással volt reá, hogy megbetegedett s nem is lehetett kedve a hirtelen szerzett vagyonban, mert nemsokára meghalt. A főnyereményt a veje **L e y** József örökölte a ki eddig Tengerin községben molnár volt. A molnár jól akart élni s mert nem hiányzott a pénz, egész nap a kocsmában borozgatott. Az eddig példásan józan ember iszákos lett s hasztalan intették az orvosok nem tudott leszokni a részegégről. A miap aztán annyit ivott a mogyorósi csárdában, hogy a sok pálinka megölte. A főnyeremény tehát a családra csak átkot hozott és nem volt isten áldása.

* **Tulságos családi áldás.** Kanyavör zalamegyi községből rendkívül ritka eset hírét jelentik. Egy Paukasz Antalné nevű asszonye h 12 é n 4 leánygyermeknek adott életet. Az újszülött csecsemők azonban nem éltek sokáig. 24 óra lefolyása alatt mind a 4 meghalt s egy koporsóban temették el.

* **A Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-Egylet** január hó 1-én nyitja meg XVII-ik evtársulatát. A Kölcsönös-Segélyző-Egylet Tizenhat év óta folytatja városunkban áldásos működését, tagjainak valóságos segítője volt, azokat keresetökben, foglalkozásukban és vállalkozásukban támogatta, A közönség megismerte és megszerette szervezetét, és ennek köszönhető, hogy a szerényen megkezdett egylet ma már tagjainak változatlan bizalma és ragaszkodása folytán hazánk egyik legnagyobb és leghatalmasabb hitelszövetkezetévé emelkedett, mely lakosságuk ezreit, társadalmunk minden rétegét és osztályát foglalja magában. A szövetkezet kettős célnak szolgál: a) Kötelező heti befizetésekkel, apró tőkék gyűjtésével fejleszti és ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy az apró fillérek is gyümölcsöző tőkévé egyesüljenek. A szövetkezet tehát valósággal a szegényebb osztály filléreinek gyűjtő pénztára. b) Az így módon összegyűlt tőkéből tagjainak hat év alatt a heti befizetésekkel könnyen törleszhető olcsó kölcsönöket engedélyez, mellyel a tagok kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységét előmozdítja. Jelenleg 6700 tagja van, kik 9800 törzsbetét könyvre 67,000 törzsbetét fizetnek a törzsbetét tőke 4 millió koronát tesz ki. A szövetkezet minden tagja, kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetéteket hetenkint pontosan befizeti. Egy törzsbetét heti 40 fillér (20 fr) befizetésére kötelez. A hat év elteltével az evtársulat felszámol és minden tag a befizetett összegén kívül a hat év alatt összegyűlt haszoneredményét is megkapja. A szövetkezet haszna tehát világo. A ki fillereit összegyűjti — és melyik kereső ember ne udna hetenként legalább 40 fillért félretenni

— észrevétel nélkül szép tőkét gyűjthet és a szövetkezetnél befizetett tőkéje után oly magas kamatozást élvez, mint sehol máshol. A kinek üzletéhez, iparához, háza felépítéséhez, földvételhez és más hasznos befektetéshez pénzre van szüksége, olcsóbban kapja itt kölcsönét, mint bármely takarékpénztárnál és emellett azon előnyben részesül, hogy a hat év elteltével tartozását visszafizette és a reá eső haszoneredmény alakjában még fizetett kamatainak egyrésztet is visszakapja.

* **Jótekonyczélú államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonyczélú államsorsjáték rendeztetik. Ezen sorsjáték tiszta nyereségeiben következő jótekonyczélú intézmények részesednek: 1. A vagyon-talan állami tiszviselők özvegyei és árvái részére letesítendő alap. A sárvári kórház. 3. A kathólikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkonyha. 5. A Paulai Szt-Vinczéről nevezett irgalmas nének vezetésére bizott ó-budai tan-és nevelő intézet. 6. A fehér kereszt országos lelenczház egyesület. 7. A Zengg városi kórház. 8. A kassai Mensa akadémika. 9. A budapesti Tabitha egyesület. 10. A magyarívörös kereszt egylet kolozsvári fiókja a jövedhlem $\frac{1}{20}$ — $\frac{1}{10}$ részében. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150,000 korona, az összes nyereseménynek 365,000 koronára rugnak. Sorsjegyek a 2 frtért kaphatók minden aadó-és só hivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohányüzletben. A huzas f. é. december hó 30-án történik.

* **Ingyen egy sorsjegy,** mely 6 huzásra szól kétszáz ezer korona fő- és számos mellék nyereseménnyel mindazokk, kik legalább 5 frt árut vásárolnak Schwartz Dániel üzletében a Bika épületben, hol a legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok férfiak részére kaphatók u. m. csakis valódi tajték pipák, tajték és borostyan szipkák, valódi ezüst fogantyus ébenfa botok, dohányzó asztalok, pipaallványok, szivar, pénz- és dohány tarczák, sakkok és dominók nagy választékban és igen jó áron.

* **Alkalmi vétel folytán** gyönyörű ezüst tárgyak a gyári árnál sokkal olcsóbban kaphatók Lőfkovics Arthur órák, ékszerész és vésnök műtermébe.

Törvénytörvények.

A mócsai emberkinzási per vége.

Nov. 16-án végre meghozta a komáromi kir törvénytörvények a lesujtó ítéletet, a humanizmust és a magyar nemzet jó hírnevét is meggyalázó mócsai emberkinzás vétségében. A jogosan nagy érdeklődéssel várt, s 11 órakor kihirdetett ítélet így szól:

Ö felsége a király nevében!

A komáromi királyi törvénytörvények Szabó Kálmán szolgabírók őt rendbeli hivatalos hatalommal való visszaélés büntette, két rendbeli súlyos testisértés büntette, e g y r e n d b e l i súlyos testi sértés vétségében;

M o l n á r Gedeon számvevőt k e t r e n d b e l i súlyos testi sértés büntette e g y r e u d b e l i súlyos testi sértés vétségében;

G ö b e l Lajos jegyzőt ő t r e n d b e l i hivatalos hatalommal való visszaélés büntetéseben mint bűnszegedet és e g y r e n d b e l i zsarolás vétségében és

C z u n y i József bírót k e t r e n d b e l i hivatalos hatalommal való visszaélés vétségében talalta bűnszegnek s ezért

S s a b ó Kálmán szolgabírók **három évi börtönre, 60 forint pén büntetésre és öt évi hivatalvesztésre,**

M o l n á r Gedeon számvevőt **három és félévi börtönre, 30 forint pénzbüntetésre hivatalvesztésre,**

G ö b e l Lajos jegyzőt **egy évi fogházra és hivatalvesztésre,**

C z u n y i József bírót **négy havi fogházra és hivatalvesztésre** ítélte.

Ezenkívül egyetemlegesen kötelezi őket 699 frt 90 krajczár felemült költségeknek megfizetésére.

Az ítéletet hosszasan indokolta meg a királyi törvényszék. A spirituszszal való égetést és a felakasztást nem látta teljesen beigazolva.

Az elnök kérdésére valamennyi kijelentette, hogy felebbez az ítélet ellen. A védők szintén bejelentették felebbezésüket, de felebbezett a királyi ügyész is, még pedig a vádlottak terhére.

A míg az ítélet jogerőssé válik, a vádlottak szabadlábban maradnak.

Bűnügyi végtérvalások. 1999. nov. hó 20-án: Luztig Gyula s társa ellen vétke bukás vétségéért. János Béla ellen vétke bukás vétségéért. Ádám Julianna s társa ellen g. o. emberölés vétségéért. Nov. 21-én: Szabó Márton s társa ellen tüzvész okozás vétségéért. Deák Ferenc s társa ellen parviadal vétségéért. Ádám Lajos s társai ellen zsarolás vétségéért. Nov. 22-én: Vozka Antal ellen súlyos testi sértés büntetéseért. Balka Gyula s társa ellen parviadal vétségéért. Tóth Gabor ellen hivatalos hatalommal visszaéléseért. Kis János ellen hamis vád büntetéseért. Tóth Imre ellen okirat hamisításért. Nov. 23-án: Tóth Lajosné ellen lopás büntetéseért. Gyűgyei Imre s társa ellen lopás büntetéseért. Popovits Gyula s társa ellen parviadal vétségéért. Nov. 24-én: Heiman Adolf ellen lopás büntetéseért. Kis Lajos ellen lopás büntetéseért. Jenei Imre ellen közokirat hamisítás büntetéseért. Betincsek István ellen g. o. s. t. sértés vétségéért. Nagy Erzsébet ellen lopás büntetéseért. Tun Janos ellen lopás büntetéseért. Grünfeld Mózes ellen sajtórendőri vétségéért. Ugyanaznap ítelethirdek.

IRODALOM.

Vilmos császár könyve. Berlinben nemsokára egy könyvtör megjelent, a melylyel valószínűleg az egész világsajtó fog foglalkozni. A könyv címe: *U t a z a s a S z e n t f ö l d r e i 1898. t a v a s z á n.* A könyv írója II. Vilmos német császár, a szöveg között elforduló képeken az illusztrációkat a császár nő fényképfelvételei alapján készítették. A könyvben a császár nemcsak elmenyit írja le, de nagyérdékű párbeszédet is közöl, a melyek érdekes bepillantást engednek a nemet udvar beleletébe.

Gyászkerettel jött meg a *«Zenélő Magyarországra»* nov. 15-iki 25. füzet. Leghűbb munkatársát Dr. Greizinger Iván zeneköltőt gyászolja, a kinek gazdag hagyatékából egy Peterfy Tamás szövegére írt remek szép bus dalt közöl:

Fölszög végén egy kis leánynak Tövis ment a kezébe,
Hamarjában, hogy kivegye, Nem is jutott eszébe.
Jaj, de nagyon jól tette, Három legény mellett, A
kezeből a töviset
Kiszedték a legények, De a szívet tövis nélkül, Meg-
sebeztek szegénynek.

Fölszög végén Dózsa Borcsa, Esküvőre most készül.
«Mutass kedvet, jó leányom, Édes anyád ha fészül.»
Jaj, de nagyon jól tette, Utoljára fészülte, Nem kellett
a szép vőlegény,
Sem a vagyon szegénynek, Harmadnapra a Nyárádból
kifogták a legények.

A *«Zenélő Magyarország e szama tartal-
mazza»* még: II. Angyal Ármánd *«Valahogy-
valahogy»* magyar dalt, mely az ideai király-
díj-pályázaton az első díjat nyerte. III. Voll-
siedt Robert *«Tempi passati»* Polka-mazurkát.
IV. Az annyira felkapott *«Sulamith»* zsidó
opera két legszebb számát, u. m.: a *«Sulamith
dalát»* és a *«Kol-Nidre»*-t.

Minden füzeté hasonló gazdag, 10—10
oldal tartalommal jelenik meg s minden gen-
ről a legjobb s legsikerültebb zenéudonsago-
kat közli. Egy füzet ára 25 kr. Egy negyed-
évben 6 füzet, 60 oldal zenetartalommal 1 frt
előfizetési áron. Évente a négyszeresre 4 frt
előfizetési áron. E előfizetési a *«Zenélő Magyar-
ország»* kiadóhivatalában Budapest, VI. ker.,
Cséngery-utca 62./a II. e. 10., honnan árjegy-
zetek és mutatványszámot ingyen és bérmentve
küldenek.

K Most általánosan az oly gyorsan
kedvelté lett „Kosmin“
száj- és fogvizet használják,
mert ez bebizonyíthatóan
E hatásánál **S** épségben tartja a fo-
és rendkívül **S** gakat, üdíti a száját
kellemes ízénél fogva **M** és erősíti a
a Kosmin felülmul **M** foghust.
minden egyéb száj- és fog-
vizet. **I** *

Egy palack, mely sokáig eltart, 1 frt, kapható
a gyógyszerárakban, jobb drogua- és illatszertale-
tekben. Vezérképviselőség: K. Skriwan Bécs, IX.
Müllnergasse 3. — Nagybani raktár Budapesten,
Török Józsefnél **N**

KÖZGAZDASÁG.

Készülődés a párisi világkiállításra.

November 15-ével vette kezdetét a párisi kiállításra szánt tárgyaknak beszállítása illetve Budapesten gyűjtése. A nevezett kiállítás m. kir. kormánybiztosa a m. kir. államvasutak nyugoti pályaudvarának a XIV. raktárában gyűjtő és szállítási kirendeltséget szervezett, mely átveszi a közvelenül oda beszállított, a vasuton és postán beérkező tárgyakat, gondoskodik a kocsirakományok egybeállításáról és elindításáról. A kiállítási tárgyak nagyobb része a nagyértékű és kényesebb természetű tárgyak kivételével minden Fiumén az az Adria hajóin és Rouen érintésével fog Páris-ba szállíthatni. Az Adriának Deczemberben Fiuméből induló hajómar nagyobb mennyiségű kiállítási tárgyat visznek magukkal. A kiállítók nagyon fontos érdeke, hogy tárgyaiknak beszállításával ne késlekedjenek. Az elszállítás akadálytalan lebonyolítása is kívánja ezt s főleg azon körülménnyel való számvetés, hogy a szállítás, nevezetesen az árak iteni és párisi vamkérdése, ki és berakása tetemes időt vesz igénybe.

A m. kir. kormánybiztosnak az az intenciója, hogy a tárgyak a berendezkedés megkezdésekor már a helyszínen, Párisban legyenek, és a beszállítás ne húzódjék ki arra az időre, a midőn Párisban a világ minden részéből tömegesen érkező kiállítási tárgyak előreláthatólag össze fognak torlódni s a megérkezés esetén szükséges kezelési munkálatok erthetőleg sokkal lassabban és a berendezkedést hátráltató módon lesznek a francia közegeknel kieszközölhetők. A m. kir. kormánybiztos részletesen tájékoztató szabályzatot adott ki és küldött minden kiállítónak, amelynek a csomagolásra és Bpestre irányítást illető határozmányai különös figyelemre méltandók. A m. kir. kormánybiztos intézkedett, hogy a kiállítók úgy a szállítási kirendeltség-
nél, mint a kormánybiztosági irodában szóbeli felvilágosítást is nyerhessenek a szállításra vonatkozó módzatok tekintetében.

Szerkesztői üzenetek.

M. L. Helyben. A cikk, ujabban felmerült okok miatt, egyelőre nem láthat napvilágot.

Kiváncsi. Köszönet. Levél.

Nyilt-tér.

Elismert kiváló jó minőségűknél fogva legnagyobb elterjedtségnek örvendenek

Gróf Keglevich István utódai

promontori cég

cognac-jai.

Bevásárlásoknál kériük ezen cég teljes szövegeire figyelemmel lenni, hogy esetlegesen hamisítványoktól őrizkedhessünk.

Az *, **, ***, Extra, **** és V. S. O.
(fine Champagne d. Hongrie) jelzéssel ellátó tő gyártmányok mindenütt kaphatók.

A »Debreczeni szőlő és bortermelő szövetség« telepén nagymennyiségű fajtisztá, peronospora- és minden egyéb betegségtől mentes, egészséges

sima szőlővessző eladó

és pedig: borfajokban: **Ezerjó, Olasz rizling, Kövidinka, Erdei, fehér Burgondi, piros Tramin, Rajnai rizling, piros Veltlini, Mézes fehér, Mustos fehér, Furmint, Bakar és Hárslevelű,** továbbá **Nagyburgondi, Alicante Bouchet, Petite Bouchet és Kadarka,** ezenként 3 frtjával; csomagolás és vasutra szállításért ezenként 50 krajczárt számítunk fel.

Ezeket kívül többféle **Chasselas** és **Muskotály** fajok kaphatók.

Megrendelések aantirott igazgatóság címére küldendők.

Debreczen, 1889. november hó 10.

A »Debreczeni szőlő és bortermelő szövetség« igazgatósága

Péterfy-utca 81. sz.

Divatos

női ruha szövetek,
selymek,
női ruha flanellek,
cosmanosi mosó velezek,
Himalaya téli kendők,
olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai cég
Debreczen.

Legfinomabb

harczi kanári énekesek!

Saját nevelés, a legszebb éneklési tehetség eladók 8, 10, 12, 15, 20 márkáért, jótállás, utánvétel és 8 napi próbaidő mellett. Prospectus ingyen.

W. Heering. St. Andreasberg
(Harz) 427. Hannover provincia.

Eladó birtok.

A debreczeni határban, Elep—kis álomzugban levő **142 kat hold 616**

□ öl területű nagyrészt

szántóföld

és legelő, gazdasági épülettel,

eladó.

Érte ezhetni **Miklós utca 21.** szám alatt a tulajdonossal.

Női- és gyermek felöltők nagyraktára.

Női ruhák saját műhelyemben legizlésebben készítettnek.

A „Kék Csillag“ áruház

az őszi idényre a következő árakat jegyzi:

Női ruhaszövetek	12 krtól	4 frtig
Női posztók	25 krtól	2.50-ig
Pongis selymek	40 krtól	1.50-ig
Merveilleux (sima)	1 frt	10 kr.
Taffet glacé	1 frt	38 kr.
Fekete selymek	nagyválasztékban.	
Spárga szőnyegek	18 krtól	
Brüssel	98 krtól	
Tapestry	1 frt	20 kr.
Nyírott	1 frt	90 kr.
Szobaszőnyegek	2 frt	35 krtól 10 frtig.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A „Kék Csillag“

női divat,

vászon, fehérnemű és szőnyeg áruház

Főpiacz, Kistemplommal szemben.

Az elismert

legjutányosabb bevásárlási forrás.

A családoknak valósággal nélkülözhetlen.

A „Kék Csillag“

a gyapju és selyem folytonos ár-emelkedését nem használja ki, sőt a régi olcsó árakban árusít, mit azért tehetünk, mert óriási tömeg árukat vettünk meg a régi árakban a külföldi piacokon.

Férfi gallérok	darabja	12 kr.
Kézeltők	párja	25 kr.
Ingek (fehér)	1 frttól	fejebb.
„ színes	50 krtól	fejebb.

Szolid pontos kiszolgálásért kezeskedünk tisztelettel!

Wallerstein Fülöp Fiai

Szőlővessző-eiadás.

A méltóságos gróf Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező

Erzsébet szőlő-telepen

az alabb jegyzékelt kiváló minőségű, tökéletesen fajtiszta szőlő-vesszők úgy őszi mint tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

Olasz rizling	86000 drb.
Kadarka	50000
Oportó	3000

II. Sima:

Olasz rizling	150000 drb.
Kövi dinka	90000
Oportó	20000
Nagyburgundi	50000
Kadarka	80000
Fehér chasselas	20000
Zöld silváni	10000

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep kezelője.

iroda Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz

Hufeisen-H-Stollen (Patent Neuss)

Mindég éles! Koronálópés kizárva! A lovak kimelése mindig biztos lépés által.

Az egyedül ezélszerű sima utaknak A H-Stollen előn ei az azél különös jósága által, melyet csak mi használunk, biztosítva vannak. Csakélyebb értékű utánzatok megvédésére minden egyes lópatkó H-Stollen mellékeltén látható gyári védjeggyel van ellátva, melyre a vételnél ügyeljünk.

NAGY ARKEDVEZMÉNY. Arlap és bizonyítványok ingyen és bérmentve. LEONHÁRD & Comp. BERLIN-SCHÖNEBERG.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közön- séget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle

nőidivat, vászon és rövid-áru üzletet

megvettem és a mai naptól a gyári árnál is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Horgony-Pain-Expeller

Lalment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be- dörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, oszúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony- Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készlet- ben van; f ő r a k t á r: Török József gyógy- szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá- val igen óvatatosak legyünk, mert több kisebb- bértékű utánzat van forgalomban. KI nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása

Tolnai Dánielnél

férfi-, női- és gyermek czipő nagy áruházában

DEBRECZEN, a főpostával szemben,

hol szép formájú szolid elven készített tartós Budapest, Bécs és valódi

Karlsbadi **CZIPŐK**

olcsóbb árban mint bárhol beszerezhetők.

Nagy választék

egyszerű, valamint a legelegánsabb kivitelű czipőkben, mi által a legmesszebb menő igényeknek is megfellelhetek.

Karlsbadi cipők már 2 frt 50 krtól kezdve.

Felülmulhatlan olcsóságok!

Ifj. Kovács S. cégénél

Kossuth-utca Első tkpénztár épület.

Raktáron levő

vásznak, schiffonok, barchetek,
szövetek

a gyári árnál is olcsóbban árusítom,
tömeges vétel folytán.

Továbbá cipők, kalapok, nyakkendők,

téli alsó ruházatok, férfi ingek, gallér

és kiegészítők, keztük, harisnyák, eső-

ernyők, téli sapkák, uti takarók,

pénztárczák, utazó cikkek, illat-

szerek, fésűk, kefék stb. itt fel nem

sorolt cikkek

bámulatos olcsón beszerezhetők
a fenti cégénél.

Gyermek játékok és dísz tárgyak felárban.

Gyermek játékok és dísz tárgyak felárban.

Karlsbadi cipők már 2 frt 50 krtól kezdve.

Árverési hirdetés.

Az Alföldi Takarékpénztár-
nál Debreczenben eladogositott s
kamathátralékos következő számú zálog-
tárgyak u. m.:

3403., 4191., 4267., 4609., 4751., 4756.,

4817., 4839., 4902., 4973., 4975., 5009.,

5148., 5161., 5216., 5219., 5253., 5261.,

5272., 5291., 5368., 5385., 5393.

1899. november hó 28-án délután

3 órakor saját üzleti helyiségében nyil-

vános árverésen eladatni fognak.

Az Igazgatóság.

Boros Testvérek

női divat áruház DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Olesó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.

Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-
kelme maradékok árait

felére szállítottuk le.

— Selymek, Bársonyok, —

Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,

Keztyük

leszállított árakban. — Nagy választék.

Női kézimunkák és kellékek.

Olesó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.

Felülmulhatlan olcsóságok.

Hazai cipő készítmények.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy főpiaczon,
a városházával szemben levő

cipő üzletemben

csakis saját készítésű, felügyeletem alatt álló kész férfi, női és gyermek
cipő gyártmányok vannak raktáron, a melyeket mérsékelt árak mel-
lett hocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Megjegyzem még, hogy a készítéshez kitűnő minőségű anyagot
használok.

Tessék megpróbálni, hogy nálam a legjobb cipőárak kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Nemes Gábor,

cipész.

Felhívás.

A debreczeni kölcsönös-segélyező-egylet

mint korlátolt felelősséggel alakult szövetkezet alapszabályai értelmében

1900. január 1-én nyitja meg a XVII-ik évtársulatot.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak olcsó és a heti befizetésekkel könnyen törleszthető kölcsönöket
nyújtson, továbbá, hogy apró kötelező betétekkel a takarékosra még a szegényebbeknek is alkalmat szolgáltatson.
Egyletünknek jelenleg mintegy 6700 tagja van, a kik 9800 betéti könyvecskével 67,000 törzsbe-
tetet fizetnek.

Törzsbetét tőkénk 4 millió koronát tesz ki, mely tagjainknál kölcsönökben van elhelyezve.

Minden belépő aláírásával kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetéteket hetenként, vagy előre több
hétre pontosan befizeti.

Egy törzsbetét 40 fillér (20 kr.) heti befizetésre kötelez.

A szövetkezet törzsbetét-tőkéjéből az igazgatóság csakis a szövetkezet tagjai részére kölcsönöket engedélyez:
1. **Előleg-kölcsönöket** a befizetett összeg 10 ed része erejéig. 2. Heti befizetésekkel (hat év alatti)
törlesztendő **kezességi kölcsönöket**. 3. **Zálog- és jelzálog-kölcsönöket** (értékpapírok vagy ingatta-
nok lekötése mellett).

A szövetkezet egy-egy évtársulata 6 évre alakul.

A hat év letelte után, az évtársulat felszámolásakor minden tag befizetett összegén kívül a hat évi
haszoneredményből betéteinek arányában a reá eső részét megkapja és így az élvezett kölcsön után fizetett
kamatainak nagyrésze is visszatérül. — **A haszoneredmény a betéti összeg 6% kamatainak felel meg.**

Minden tag a belépéskor, minden egyes törzsbetét után egyszersmindenkorra 40 fillér (20 kr.) beiratási
díjat fizet, mely a tartalékok gyarapítására fordítatik. A veszteségi és segély alapok összege már 70,000 koronát tesz ki.
A XI-ik, vagyis 1894-iki évtársulat végleges elszámolása és kifizetése 1900. február hó végén történik.
Debreczen, 1899. november hóban.

FENYÉRI ZÁDOR LAJOS,
igazgató.

SIMONFFY IMRE,
kir. tanácsos, polgármester, egyleti elnök.

Dr. SZÁNTÓ SÁMUEL,
igazgató.

Uj betéti könyvecskék válthatók az egylet helyiségében, (Zádor Lajos ur házában, Kossuth-u. 11. szám udvari
kereszt épülete, első emeletén.) — **Heti befizetések a jövő évre már most elfogadhatók.** — **A hét mindenkor szombaton**
végződik. **Befizetési napok: Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat d. e. 9-11-ig és péntek, szombat d. u. 3-5 óráig.**

Egy dalt még.

Lelkem kifaradt, Meddő küzdelem
Csatázní e rabszolga nemzetért,
Bajtársaim csapatja oly kicsiny.
A nagy tömeg süket, hajh, meg nem ért.
Hunyaszkodó és gyáva nemzedék!
Kihalt a büszke, bátor hajdani.
Temesd magadba, lelkem hát a dalt.
Csak egyet vágyom még elmondani.

Egy dalt szeretnék még elmondani,
A melynek máglya mindenik sora.
Egy dalt, amelyben fölviharzanék
É szív rajongó kedve, mámorá.
Hadd hallaná meg az egész világ:
A magam ég, a mélységes pokol.
Ott zengem el, hol győzött a jog
S a zsarnok eltörpítve haldokol.

Gyémánt, arany, csilláma föld alatt.
S a föld felett mi ég? A vér, a tűz.
Futó hadak nyomán győző hadak,
Mint égen a vihar felhőket űz.
Hiába szállnék más vidék telé:
E csatakép a tájakon maraszt.
Brit csúcslélekkel ott viaskodik
Szabad-áért a hős holland paraszt.

Vaj' győzhet-e az a maroknyi nép,
Mely hősi karral védi szent jogát?
Vagy összeroppan, mint az áldozat,
Amelyet óriás kígyó fog át?
Óh Isten, aki ott fent órködöl,
A jónak adj e harcban diadalt!
Hadd mondjam el a csatátér felett,
Hadd mondjam el a győzedelmi dalt.

Részvét fog el, ha látok egy sebet.
Nem szomjazott a szívem soha vért.
De akkor, ah, gyönyörtől itasan
Nézném a biborszínű csatátér.
Meggállnék a hőlttestek fölött.
Ujjongva törne ég felé dalom.
Egy dalt szeretnék még elmondani:
Engedd, nagy Isten, azt elmondanom!

Jánosi Zoltán.

Az angol humanizmus és a háború.

Az angolok a hágai béke-konferencia határozata daczára is a dél-afrikai háboruban a lydyt-bombákat alkalmazták. Ezen borzasztó gyilkoló lövegek próbája alkalmával Woolwich mellett egy 56 fontos bombát lőttek a mezőn legelő 140 dbos birkanjába s 86 db hullott el, még pedig az explosió rettentő légnomással történő hatásától, nem pedig mint a srápnaleknél — a löveg szilánkjaitól. Több mint 40 birkat felismerhetetlen hústömeggé szaggaított a robbanás. Ezt az istentelen harcmódot alkalmazták az angolok a szudáni háboruban is. Joubert a hollandusok most elesett hősie tábornoka Ladysmithnél már protestált, a geni konvenczió alapján a lydyt-bombák alkalmazása ellen. Nem használt semmit, mert az angolok 8 üteget szállítottak már partra eddig, melyeknek agyi 56 fontos lydyt-bombákat vetnek a házájukat, családjukat védő burokra, mint az angol istenes királyné bucsuzató szavaiban áll: a «nagy Istennek nevében!» A katonai «Westminster Gazette» hírlap a holland generális tiltakozását tárgyalván, ezeket írja: «Ha ellenségeink szerencsésenre elmulasztották magukat a legborzasztóbb destruktív eszközzel ellátni, melyet a tudomány a katoná kezébe adott, földjük mi azon előnyöket, melyeket nagyobb előrelátásunkból élvezünk? Nem tudjuk belátni, hogyan várhatják ezt fölünk.» A hágai békekonferencián az angol képviselő a lydyt-nek használatát csak a vad törzsek ellen tartotta szükségesnek, (?) de a dél-afrikai szorultságban, úgy látszik, vadaknak nezi a protestáns kereszttyén hollandusokat is. A katonák európai hatalmak pedig tunya egykedvűséggel nézik, hogy fognak az angol hősök egy kis népet irtani oly eszközökkel, melyeknek iszonyu pusztítására a legbátrabb katona is összeborzad, de a mely háboru örök szégyene marad az angol kereszttyén humanizmusnak. (Humanitás!... A hatalmak előtt: üres szó!)

Fölhívás a burok érdekében.

Megkértek bennünket e sorok közlésére:
Dél-Afrikában egy maroknyi nép kétségbeesett harcot vív szabadságaért és függetlenségéért. A művelt világ szeme részvételle fordul a hősök felé, a kik vagyonukat és vérüket áldozták hazájukért. Egy nemzet halálküzdelme az, az idegen hatalom zsoldos-hada ellen. A haza hívó szavára elment mindenki, a ki forogni tudta a kardot és az öregek most együtt küzdenek a fiatalokkal és a fiu apja mellett harcolnak. Elment mindenki, csak a gyermekek és asszonyok maradtak otthon. Mi lesz velök, ha az, a ki őket vé elmezte, a ki ket keze munkájával kenyeret keresett nekik, nem jön vissza többé. Az asszonyok özvegyeire jutnak és a gyermekek az árvaság keserű kenyerét fogják enni. Ajkukról a fájdalom és nyomorúság jelszava fog fölhangzani az éjbe. A kiben érző szív van, lehetetlen, hogy meg ne induljon e rettentő nemzeti szerencsetlenség látára. Az osztrák-magyar monarchiában élő hollandusok bizottságot alakítottak, mely a dél-afrikai harczosok özvegyeinek és árvainak istápolását tűzte ki céljául. E bizottság bizalommal fordul mindenkihez, kinek szíve a szabadság hőseiért dobog és a humanizmus nevében kéri őket, hogy azon a nagy nyomorúságon, mely az elesett harczosok özvegyeire és es árváira vár, némiképen enyhíteni kegyeskedjék. A legkisebb segítséget is hála-lasan fogadják. Az összegyűlt adományokat a Németalföldi dél-afrikai egyesülethez (Amsterdamba) fogjuk elküldetni. — A holland bizottság: Dr. Ph. Kleintjes. C. de Favange. I. P. Ph. Clinge Fledderus. E. A. Yserit. A. de Zwaan. H. V. van Tyen. Felvilágosítást és ügyben. H. W. van Tyen ur szívesen ad Budapesten, VIII. Kerepesi ut 63. 1. em. 4. ajtószám alatt.

(Talán mondanunk sem kell, hogy az emberi-baráti nemes célra adományokat a „Debreczen” szerkesztősége is elfogad és szívesen közvetít.)

Katasztrófa a tengeren.

Londonból jelentik: A hamburg-amerikai vonal Patria nevű gőzö-et, mely Néwyorkból Hamburg felé tartott, — tegnapelőtt a Ceres nevű orosz gőzhajó az Északi tengeren tizenkét mérföldnyire a northkini világító hajótól, egve találta.

Az orosz gőzös néhány csónakot küldött az égő hajóhoz, a melyek a hajó utasait, körülbelül százötven embert, a Ceres-re vitték. A megmentett utasokat a Ceres kevéssel éjfélt előt Doverbe hozta, a hol a Lay Vita vontatógőzö-re szállították át, a mely azután partra tette őket.

Az utasok között két asszony és husz gyermek volt. Ezeknek olyan gyorsan kellett menekülniök, hogy nagyobb részük csak ágytakarót kaphatott magára. A Daily Mail szerint a Patria utasait, a kik majdnem mind amerikaiak voltak, — reggel hat óra tájban a földéltre hívták, a hol tudomásukra adták, hogy a hajórakományban tűz ütött ki, a melyet lehetetlen eloltani. A kapitány jónak látta, hogy az utasokat a csónakokra ültesse. Az utasok állítása szerint a legénység hősie elszántsággal igyekezett a tüzet eloltani, de hasztalan volt minden fáradozása, mert a rakomány le nem a g o l a j tartalmánál fogva lehetetlenné tette az oltást.

Az asszonyokon és gyermekeken iszonyu remület vett erőt, de a legénység higgadtsága megnyugtatta őket. Hamarosan vízre bocsátották a csónakokat s az utasok, a kiknek holmiját a tűz már nagyobbbrészt elpusztította, könnyű ruhában részint a gőzhajó csónakjaiba, részint a segítségükre jövő halászcsonakokba szálltak. Azután odaérkezett a Ceres nevű orosz gőzös, a mely az összes utasokat fölvette. Föl akarta venni a kapitányt és a legénységet is, ezek azonban inkább a hajón akartak maradni, a mig csak lehet, noha a veszedelem nagy és a hajó törzse rop-

pant forró volt. Az utasok azt mondják, hogy a kapitány abban bizakodott, hogy a Patria-val valahol partot érhet. Egy hamburgi tavi-ira szerint a csomagszállító-társaság megerősíti azt a jelentést, hogy a Patria utasai minden baj nélkül Doverbe érkeztek. A legénység a csomagszállító-társaság Athesia nevű gőzösén van, a mely a Patriát az Elba folyó felé vontatja.

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Sudermannról. (30.)

Márton ágyában alszik. Valaki dörömböl az ablakon.

— Ki az?

— Én . . . David!

— Mit akarsz?

— Nyisson ajtót, uram! Valami fontos mondani valóm van.

Márton hirtelen kiugrik ágyából, világot gyújt s felöltözik. Odave ő pillantással látja Trude üres ágyát . . . Bizonyynyal a nappali szobában lesz, megint varr, már régóta nem jön nyugodt álom szemóra.

— Mi az? — kéri Davidtól, ki átazva áll a tornáczon.

— Uram, — mondja a kucsmája alól titokzatosan sanditva — azért teszem csak, mert huszonöcz éve itt vagyok és a boldogult atyja ura is jó volt hozzam . . .

— Hogy ezt elmondod nekem, azért vertél fel éjszaka?

— Igen, mert ma éjjel felébredek, és hallom, hogy zug az eső, a lelkemet nyomta, hogy a zsiliprekesztők nincsenek fölnyitva . . . Utóvégre nagyon eltorlaszolja a vizet és holnap nem örülhetünk.

— Nem mondtam ezerszer, gazok — riad fel Márton — hogy a rekesztőket csak jégzajlaskor kell felemelni! Az árviznél hiába való munkát csinálni.

— Nem is emeltem fel, — szól David.

— No ha!

— Mert mikor a zsiliphez jövök, a bidon két szerelmeskedőt látok allani!

— És ezért . . .

— Gondoltam, hogy az szégyen és gyalázat, én tovább . . .

— Hadd őket szeretkezni az ördögök nevében!

— Igen? És akkor én lennék az oka, ha János ur és az asszonyság . . .

Nem mondhatja tovább, mert ura torkon ragadta.

Mi történik ezzel a szerencsétlen Mártonnal?

Arcza kékes színt ölt, homlokán az erek kidagadnak, orrczimpái reszketnek, szemei majd kiugranak helyükből, fehér tajték tör ki száján.

Nagyot ordít, mely mint a sakál, süvöltése hangzik és Davidot eleresztve egy rántással felszakítja nyakan az inget.

Két-három mély lélegzetet vesz, mint a fuldokló s dühtől előntve kiált:

— Hol vannak? Ők vallják be, igaz-e?

Megcaltak! Komédiát csináltak előttem? Hol vannak? Megölöm őket! Ott ölöm meg őket!

A megrémült David kezéből kiszakítja a lámpát és kirohac. Eltűnik a kamarában s pár pillanat múlva ismét előjön. Feje felett fejsze villog . . .

Azután háromszor körben forgatja a lámpát s elhajítja messze a víz közepébe. S megindul a zsilip felé . . .

Ot jön valaki — sugja Trude, még szorosabban Jánoshoz dölve.

— Tán a rekesztőn akarnak igazítani

— sugja János. — Maradj csak csendesesen.

Mind közelebb és közelebb ér a sötét alak. Állati ordítás töri át a viharos éjjelt, mely tulharsogja a szél bömbölését.

(Vége.. köv.)

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiméletlenül és így egy nagy ezüstáru-gyár kényszerítve lőn egész készletét a munkaerőnek nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. Én vagyok meghatalmazva ezen megbízás keresztülvételére. Énnél fogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt 6-60 megtérítése ellen és pedig:

6 db legfin. asztali kést valódi ang. p. ngével,
6 db amer. szab. ezüst-villát egy darabban,
6 db amerikai szabad. ezüst evő-kanalat,
12 db amerikai szabad. ezüst kávé-kanalat,
1 db amerikai szabad. ezüst leves-merőt,
1 db amerikai szabad. ezüst t-jmerőt,
2 db amerikai szabad. ezüst tojás-kehelőt,
6 db angol Viktória-alsótálcazt,
2 db feltűnést keltő asztali gyertyatartót,
1 db thea-szűrőt,
1 db legfinomabb cukorszűrőt.

44 db összesen csak frt 6-60.

A fenti összes 44 tárgy ezélt 40 forintba került és most ezek frt 6-60 minimális áron kaphatók. Az amerikai szab. ezüst teljesen fehér ércz, mely az ezüst-szint 20 évig megtartja a miért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, a kinek az áru meg nem felel, az össze-et minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarnitúrát megnézzze, mely pompás

karácsonyi és ujévi

ajándékol minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas.

Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S

szab. amerikai ezüstkivitelű áruház

Wien, II., Rembrandtstr. 19./D.

Telephon 14597.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por hozzá 10 kr. Osak a mellékelt védjeggyel valódi, (egészségi ércz).

Kivonat az elismerő levelekből:

Az első küldeménynyel meg vagyok elégedve kérek még egy készletet.
Kalocsa. Majorossy János, kanonok.
A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.
Kolozsvár. Nagym. Bánffy bárónó.
A küldeményt megkaptam, meg vagyok elégedve, kérek még egyet.
Bozovics. Keresztes Sándor, fűszolgabiró.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kiprobált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyenü csuzos bántalmait, u. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatá-a némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idűltek eseteknél is már egyszeri bedörzölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-közút 17. szám. — Ugyazintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ügyszintén Debreczenben: Dr. Rotschoek V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits I. gyógyszerészeknél.

Hirdetmény.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI. m. kir. államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni. 1. A vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. A sárvári közpórház. 3. A katolikus tanoncokat védő egyesület. 4. A budapesti V. kerületi népkönyha. 5. A Paulai Szt.-Vinczéről nevezett igralmas nénék vezetésére bizott ó-udai tan- és nevelőintézet. 6. A Fehér-kereszt országos lelenczház-egyesület. 7. A Zengvárósi közpórház. 8. A kassai Mensa-Akadémika. 9. A Budapesti Labitha egyesület. 10. A magyar vörös-kereszt egyet kolozsvári fiókja a jövedelem 1/10-1/10 részében.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365.000 koronára ragnak és pedig:

1 főnyeremény	— — — 150.000 korona	10 nyeremény	— — — á 1.000 korona
1 „	— — — 50.000 „	20 „	— — — 500 „
1 „	— — — 20.000 „	50 „	— — — 100 „
1 „	— — — 10.000 „	100 „	— — — 50 „
2 nyeremény	— — — á 5.000 „	1.000 „	— — — 20 „
5 „	— — — 2.000 „	6500 „	— — — 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepel-rakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. aug. hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos, Dr. Braun udv. tanár, Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,
Általános kiállítás Turin 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.,
Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, kitűnő ize miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. 1/2 literes üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20. Kapható minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,

gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

Preblai savanyukut

tiszta alkalikus természetes alpesi savany kitűnő hatással chron. Ka'arrhusnál, különösen hólyagos chronikus katharrhusnál, hólyag és velőképzésnél, és Bright-fele velő betegséteknél, összetétele és kitűnő ize miatt egyuttal legjobb üdítő és frissítő ital.

Preblai kutkezelőség Preblauban.

Posta St. Leonhard, Kärnten.

Megbízható férfiruha szöveteket

minden kivitelben ajánl

jutányos árban

a Kastner és Öhler cég

posztóosztálya

GRÁ CZ.

Különlegesség: Stíriai lóden.

Minták ingyen. — Magyar levelezés.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr

Ó. és kir. szab. Mosetig lovag részére.

Már 35 év óta az udvari istállókban és a nagyobb katonai és polgári istállókban erősítésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszaszerzésére farsztó menetek után az idegek merevsége s nyilalások esetében, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra teszi képessé.

Főraktár:

1.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fedelmi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban,
Bécs mellett.